

РОЗДІЛ 2 БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ

ОБЛІК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ І ПОДАТКОВОГО КРЕДИТУ

студентка гр.Ф-91 Барикіна Т. І.

Податкове зобов'язання — зобов'язання платника податків сплатити до бюджетів або державних цільових фондів відповідну суму коштів у порядку та у строки, визначені податковим законодавством України.

Податковий кредит – це сума, на яку платник податку має право зменшити податкові зобов'язання звітного періоду. Податковий кредит складається з сум ПДВ, сплачених, нарахованих платником податку в звітному періоді, в зв'язку з придбанням товарів, робіт, послуг.

Рахунки 643 «Податкові зобов'язання» та 644 «Податковий кредит» застосовуються в таких випадках:

- оплата за товари, роботи, послуги надійшла раніше ніж пройшло відвантаження.
- перерахована передплата постачальнику за товари, роботи, послуги.
- оформлення податкового векселя при імпортуванні товарів.

При цьому рахунок 643 «Податкові зобов'язання» може мати на кінець звітного періоду тільки дебетове або нульове сальдо. Дебетове сальдо створюється в тому випадку, якщо на балансі підприємства рахуються:

- кредиторська заборгованість по авансам отриманим;
- кредиторська заборгованість, що виникла в результаті отримання товарів по бартерному контракту;
- непогашений податковий вексель чи вексель, погашений в поточному звітному періоді.

Датою виникнення податкових зобов'язань з поставки (продажу) товарів (робіт, послуг) вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

- або дата зарахування коштів від покупця (замовника) на банківський рахунок платника податку як оплата товарів (робіт, послуг), що підлягають поставці (продажу), а у разі продажу товарів (робіт, послуг) за готівкові грошові кошти - дата їх оприбуткування в касі платника податку;

- або дата відвантаження товарів, а для робіт (послуг) - дата оформлення документа, що засвідчує факт виконання робіт (послуг) платником податку.

Датою виникнення права платника податку на податковий кредит вважається дата здійснення першої з подій:

- або дата списання коштів з банківського рахунку платника податку в оплату товарів, дата виписки відповідного рахунку – в разі розрахунків з використанням кредитних дебетових карток або комерційних чеків;

- або дата отримання податкової накладної, що засвідчує факт придбання платником податку товарів (робіт, послуг).

Розглянемо порядок відображення в бухгалтерському обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ при здійсненні підприємством операцій з продажу та придбання товарів (робіт, послуг).

Таблиця 1 – Якщо постачальник відразу після здійснення попередньої оплати надав податкову накладну. (Придбання товарів)

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума
1	Здійснена попередня оплата за продукцію	63	31	120
2	Отримана податкова накладна. Зроблено запис в реєстрі та відображено в обліку податковий кредит	641	644	20
3	Отримана продукція від постачальника	20	63	100
4	В бух. обліку відображено розрахунки з податкового кредиту (закрито рах.644)	644	63	20

Таблиця 2 – При отриманні попередньої оплати слід виписати і надати покупцю податкову накладну. (Продаж товарів)

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума
1	Отримана попередня оплата від покупця	31	36	120
2	Виписана податкова накладна. Зроблено запис в реєстрі та відображено в обліку податкові зобов'язання.	643	641	20
3	Відвантажена продукція покупцю	36	70	120
4	В обліку відображено розрахунки з податкових зобов'язань (закрито рах.643)	70	643	20

Якщо першою подією є оприбуткування, субрахунок 644 не використовується, крім випадків, коли постачальник не передав разом з товаром податкову накладну — документ, наявність якого обов'язкова для підтвердження права на податковий кредит.

Якщо першою подією буде надходження коштів від покупців, то для відображення податкового зобов'язання з ПДВ, яке виникає за першою подією, дебетується субрахунок 643 "Податкові зобов'язання".

Отже, субрахунки 643 та 644 є проміжними, його використання зумовлене насамперед різницею в часі оплати за продукцію постачальника і надходження цієї продукції.

Науковий керівник: аспірантка Шкодкіна Ю. М.